

10.	«Кулак – клас»	Одночасно показувати правою рукою «клас» (рука стиснута в кулак, великий палець догори), а ліва рука стиснута в кулак. Потім навпаки.	
11.	«Козирок – клас»	Праву руку приставити до голови, ніби «віддавати честь» по-військовому, а ліва рука показує великий палець, піднятий догори – «клас». Потім руки змінюються – ліву руку приставити до голови, а правою рукою показати «клас».	
12.	«Голова – живіт»	Погладжувати одночасно правою рукою живіт, а лівою рукою гладити себе по голові. Потім навпаки.	
13.	«Два зайчики – ланцюжок»	У цій вправі слід з одних рухів переходити на інші: спочатку пальці зібрати в кулачок, витягнути вказівний та середній пальці, розвести їх у різні боки. Це «зайчики». Потім великий та вказівний пальці з'єднати в кільце, інші розвести в різні боки.	
14.	«Ритмічний малюнок»	Два удари кулак об кулак – права рука на ліве плече, а ліва рука на праве плече. Потім два удари кулак об кулак – ліва рука на праве плече – права рука на ліве плече. Повторювати.	

Партнерство як важлива складова дистанційного навчання під час воєнного стану

*Анна Дрозд, вихователь
Солоницівської гімназії «Перлина»
Солоницівської селищної ради;
Наталія Дмитрук, вихователь-методист*

У статті висвітлено питання партнерства між батьками та вихователем під час дистанційного навчання. Наведено план співпраці з батьками. Подано практичні матеріали, які будуть корисними вихователям в умовах дистанційного навчання дітей середнього дошкільного віку.

***Ключові слова:** партнерство, дистанційне навчання, педагогічна просвіта, освітній процес.*

2021/2022 н. р. – це був рік надій, сподівань, приємних очікувань. Рік, коли я прийшла працювати у великий дружний колектив. Рік, коли побачила 17 пар допитливих оченят своїх маленьких трирічок, коли наше життя змінилося за одну ніч. 24 лютого – ця дата закарбувалася в пам'яті кожного українця. Цей день розділив наше життя на «До» та «Після».

Згадуючи цей рік, я можу з упевненістю сказати, що наше навчання не зупинялося ні на мить, навіть після повідомлення в батьківський чат, що садочок на невизначений термін зупиняє свою роботу... Почалися щоденні переписки з батьками вихованців із запитаннями «У вас усе добре?», «Ви в безпеці?» та консультації на різноманітні теми:

- [«Як говорити з дітьми про війну: поради психологів»;](#)
- [«Все про мінну безпеку»;](#) [«Чим зайняти дитину у сховищі?»;](#)

- [«Панічна атака в умовах війни: як допомогти собі, дитині, людям поруч»;](#)
- [«Як подбати про дитину, якщо ви знаходитесь з нею в укритті»;](#)
- [«Що треба знати про посттравматичний стресовий розлад \(ПТСР\): інформація для батьків».](#)

Ми з батьками працювали пліч-о-пліч із метою стабілізувати психологічний стан дітей, підтримуючи один одного в такий важкий для всіх нас час. Було зрозуміло, що пережитий стрес для дітей не пройде безслідно, з'являться нові страхи і фобії... Усім нам довелося вчитися жити під час війни. Пів року пройшло в режимі консультацій, паніки, відчаю та нерозуміння того, що ж буде далі...

Приборкавши паніку, зрозуміла, що треба організувати себе й подальшу роботу. Більшість дітей виїхали за кордон і почали відвідувати місцеві дитячі садочки. Але батьки бажали продовжити навчання, щоб діти і надалі отримували знання, не забували рідну українську мову, тому вже з вересня 2022 року почалося наше дистанційне навчання з дітками.

Схематично свою роботу щодо партнерства з батьками під час дистанційного навчання я визначила такою моделлю:

Рис.1. Напрями роботи з батьками

Під час установних батьківських зборів [«Особливості дистанційного навчання дітей середнього дошкільного віку в умовах війни»](#), що проводились у формі відеоконференції, ознайомила батьків із нормативно-правовими документами, які регламентують діяльність ЗДО під час воєнного стану, акцентувала увагу на дотриманні правил безпеки під час онлайн-зустрічей, розповіла про корисні матеріали для роботи з дітьми, які розміщені на сайті Міністерства освіти і науки України. Звичайно, приділила увагу освітній програмі для дітей від 2 до 7 років «Дитина», за якою буде здійснюватися освітній процес у нашій групі (розділ «Середня група «Чомусики», п'ятий рік життя), та зупинилася на питанні вікових особливостей і можливостей дітей середнього дошкільного віку.

За підсумками батьківських зборів було вирішено онлайн-заняття проводити на платформі ZOOM, спираючись на вимоги Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів, затвердженого наказом Міністерства охорони

здоров'я України 24.03.2016 № 234. Онлайн-заняття тривають не більше 10 хвилин, два рази на тиждень; три рази на тиждень у нас проходять офлайн-заняття. Матеріал для для офлайн-занять, корисні посилання до них домовилися розміщувати у спеціально створеному спільному чаті «Сонечко» в месенджері Viber.

Для того щоб взаємодія з батьками була плідною та змістовною, переглядала вебінари:

- [«Ігрові методики для розвитку мовлення»;](#)
- [«Формування стресостійкості. Психологічні техніки самопомоги в умовах війни»;](#)
- [«Методики інтелектуального розвитку дошкільника»;](#)
- [«Природотерапія для дітей, що постраждали внаслідок воєнних дій»;](#)
- [«Розвиток мислення та мовлення як складова розвивальних занять для дошкільнят»;](#)
- [«Запитання як засіб розвитку мислення і мовлення дітей»..](#)

Також ознайомилася зі статтями: [«Практичні способи налагодження взаємодії вихователя з батьками»](#), [«Налагодження співпраці між учасниками освітнього процесу»](#), що були спрямовані на співпрацю з батьками.

Під час планування співпраці з батьками намагалася дотримуватись принципів блочно-тематичного підходу.

Таблиця 1

План консультацій із батьками

Тема блоку	Форма роботи, назва
«Дитячий садок»	Консультація для батьків «Важливість розпорядку дня в житті дитини»
«Осінь – чудова пора»	Консультація для батьків «Як не захворіти восени?»
«Хліб – усьому голова»	Консультація для батьків «Чому важливо готувати разом із дітьми?»
«Осінь у саду»	Консультація для батьків «Обережно: отруйні рослини та гриби»
«Як на нашому городі»	Консультація для батьків «Як зацікавити дитину вживанням фруктів і овочів»
«Стукає сонце до нас у віконце»	Консультація для батьків «Як учити вірші з дитиною»
«Що буває восени?»	Консультація для батьків «Чому так важливо гуляти з дитиною?»
«Тиждень безпеки»	Консультація для батьків «Як допомогти дітям дошкільного віку пережити травматичні події» Консультація для батьків: «Безпека дитини – важлива соціально-педагогічна проблема»

	<u>сучасності</u> <u>Консультація для батьків: «Казки, які вчать дитину основам безпеки»</u>
«Рідне місто – моя батьківщина»	<u>Консультація для батьків «Роль сім'ї в національно-патріотичному вихованні»</u>
«Подорож вулицями нашого міста (транспорт)»	<u>Консультація для батьків «Безпека дорожнього руху в умовах воєнного часу»</u>
«Одягнемо нашу Катруся»	<u>Консультації для батьків «Як виховати добрі звички»</u>
«Тварини – наші друзі»	<u>Консультація для батьків «Роль домашніх тварин у житті дітей»</u>
«Осінь, прощай»	<u>Консультація для батьків «Для чого нам потрібні вітаміни?»</u>
«Зима-чарівниця»	<u>Консультація для батьків «Як одягати дітей взимку»</u>
«У містах і селах ходить зимонька весела»	<u>Консультація для батьків «Зимові ігри на свіжому повітрі»</u>
«Будь взимку обережний»	<u>Консультація для батьків «Зимові травми у дітей»</u> <u>Консультація для батьків «Обережно: бурульки»</u>
«Зимуючі птахи»	<u>Майстер-клас «Екологічна годівничка для птахів»</u>
«Кімнатні рослини»	<u>Консультація для батьків «Топ 10 отруйних кімнатних рослин»</u>
«Ясне сонечко усміхається, зима біла вже ховається»	<u>Консультація для батьків «Безпека на льоду»</u>
«Весна прийшла»	<u>Консультація для батьків «Як виховати самостійність у дітей»</u>
«Подорожуємо з весною»	<u>Консультація для батьків «Небезпека весняної пори»</u>
«Моя родина»	<u>Консультація для батьків «4 цінності, які можна прищепити лише в сім'ї»</u>
«Побут сім'ї (електроприлади)»	<u>Консультація для батьків «Як навчити дітей економити електроресурси»</u>
«Мої емоції»	<u>Консультація для батьків «Музична аптечка»</u>
«Хоч дитина я мала, але маю я права»	<u>Консультація для батьків «Батькам про права дитини»</u>
«Свято Великодня»	<u>Консультація для батьків «Розкажіть дітям про Великдень»</u>

«Сім'я Сонечка»	<i>Консультація для батьків «Космос – це цікаво»</i>
«Ой який чудовий я»	<i>Консультація для батьків «10 причин обіймати своїх дітей частіше»</i>
«Мої друзі»	<i>Консультація для батьків «Як навчити дитину знайомитися і знаходити друзів»</i>
«Усі професії хороші»	<i>Консультація для батьків «Як виховати доброту у своїх дітей»</i>
«Комахи»	<i>Консультація для батьків «Небезпека укусів комах»</i>
«Літо-літечко»	<i>Консультація для батьків «Безпека дитини в літній період»</i>

Крім запланованих заходів, готувала матеріали на запит батьків:

- [«Як навчити дитину вирізати ножицями?»](#);
- [«Якщо дитина не може заснути»](#);
- [«Дитячі істерики»](#);
- [«Як підтримати та заспокоїти дитину під час війни»](#);
- [«Розвиваючі ігри вдома»](#);
- [«Що повинна знати і вміти дитина у віці 5 років»](#);
- [Поради для батьків «Як навчити дитину прибирати за собою»](#).

Організація наших онлайн-зустрічей вимагала як від батьків вихованців, так і від мене, як вихователя, злагоджених дій та дисципліни, адже за такий короткий проміжок часу нам потрібно було провести цікаве й змістовне заняття, яке могла порушити повітряна тривога. Вона часто вносила свої корективи в наші плани, і нам доводилося зупиняти заняття, тому що людське життя та здоров'я набагато важливіше, і ми переходили до укриття. Після закінчення тривоги, за проханням батьків і дітей, наше заняття продовжувалось, бо всім було цікаво дізнатися, чим же закінчиться наша чергова подорож до Країни математики, де ж саме заховалися герої казки, або з яких же овочів ми будемо варити борщ.

Були ситуації, коли неможливо було продовжувати онлайн-зустрічі з вихованцями та їхніми батьками. Тоді на допомогу приходив наш Viber-чат «Сонечко». Саме там я розміщувала тематичні презентації відповідно до плану роботи. Для покращення самостійного опрацювання матеріалу презентацій кожен слайд супроводжувала в коментарях запитаннями-підказками. У підготовці до занять мені допомагають програми: Microsoft Power Point, Windows Movie Maker, Paint, Canva. За допомогою цих програм створюю презентації з [логіко-математичного розвитку](#) та [розвитку мовлення і культури мовленнєвого спілкування](#).

На мою думку, в організації освітнього процесу мені дуже зарадило те, що онлайн-заняття сподобалися дітям, і саме вони допомогли мені налаштувати батьків працювати і займатися, а не тільки переглядати заняття в офлайн-режимі. Діти надихали нас творити і злагоджено працювати, бо перед сяючими очима, у яких ми бачили прагнення до нового, не міг устояти ніхто. Звичайно, батькам було важко, тому що вони працювали на роботі, а тут ще й треба допомогти маленькому

«чому сику» зробити аплікацію чи намалювати малюночок, але ми всі разом долали поставлені труднощі та незручності.

Дистанційне навчання під час воєнного стану кидає виклик уяві та фантазії вихователя – і ми перетворюємося на «великих айтишників». Занурюємо дитину у світ казки та знань, щоб вона розслабилась і забула на деякий час про те, що відбувається навколо.

Дистанційне навчання дало змогу не тільки мені, як вихователю, проявити свою творчість у роботі, а й батькам долучитися до командної роботи, тому що зараз батьки дітей – наші очі й руки під час відеоспілкувань із художньо-продуктивної діяльності та інших видів освітнього процесу. Згуртована робота батьків і емоції, які під час занять проявляють діти, надихають творити й розвиватися, щоб заняття ставали ще різноманітніші.

Дуже цікавою, яскравою та різноманітною була участь родин у фотовиставках і конкурсах, які проводилися в нашому закладі в цей період: Всеукраїнський флешмоб [«Дитинство без війни»](#), [«У світі все починається з мами»](#), [«День захисту дітей»](#).

Я сподіваюся, що ця традиція, коли ми перейдемо до очних занять, продовжиться і ми започаткуємо у своїй групі інноваційну технологію «Стіни, що говорять».

Маю надію, що до вересня війна закінчиться нашою перемогою і діти повернуться в ласкаві обійми вихователів і затишні групи дитячих садочків. І я впевнена: після відновлення очного навчання нам стане в пригоді той досвід і знання, які ми отримали під час дистанційного навчання. А я і надалі впроваджуватиму в роботу з батьками цифрові технології, які будуть сприяти налагодженню партнерської взаємодії з ними.

Не можна стояти на місці та діяти шаблонно – треба завжди розвиватись і шукати нові шляхи для подолання різноманітних перешкод, які перед нами ставить життя.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про дошкільну освіту» // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2001. – № 2628-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text>
2. Гура О. Секрети дистанційної підтримки родинного виховання *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2022. №11. С. 32–36.
3. Дитина: освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту В. О. Огнев'юк ; автор. колектив : Г. В. Беленька, О. Л. Богініч, В. М. Вертугіна [та ін.] ; наук. ред Г. В. Беленька ; Київський ун -т імені Б. Грінченка. – Київ : ун -т ім. Б. Грінченка, 2020. – 440 с.
4. Лист Міністерства освіти і науки України від 02.04.2022 № 1/3845 «Про рекомендації для працівників закладів дошкільної освіти на період дії воєнного стану в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-rekomendaciyi-dlya-pracivnikiv-zakladiv-doshkilnoyi-osviti-na-period-diyi-voennogo-stanu-v-ukrayini>
5. Лист Міністерства освіти і науки України від 27.07.2022 № 1/8504-22 «Про окремі питання діяльності закладів дошкільної освіти у 2022/2023 навчальному році» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-okremi-pitannya-diyalnosti-zakladiv-doshkilnoyi-osviti-u-20222023-navchalnomu-roci>
6. Проблеми дистанційної освіти дошкільнят. Круглий стіл «ДВ». *Дошкільне виховання*. 2020. № 5. С. 21–29.